

Verschil moet er zijn !

Jacintha Groen-Stewart, september 21, 2020

Verschil moet er zijn

Mensen verschillen, zeker in open vrije samenlevingen, zoals in Nederland. Ze verschillen in kleur, sexuele geaardheid, geloof, beroep, fysieke beperking, gewoontes, kleding,.... enzovoort. Die verschillen ontstaan vanzelf. Sterker nog ze zijn voor een deel nodig in een gezonde samenleving.

Het is net als in de natuur. Ingewikkelde ecosystemen, als die van de tropische regenwouden of koraalriffen, kennen een grote biodiversiteit. Al die organismen vullen elkaar aan, ze zijn afhankelijk van elkaar en versterken het geheel. Daar staat tegenover dat uitgestrekte landbouwgebieden, monocultures, juist kwetsbaar zijn voor natuurrampen en ziekten.

Als we kijken naar de geschiedenis zien we iets vergelijkbaars. Er is nu bijvoorbeeld een tentoonstelling in het Museum van Oudheden over de Romeinen langs de Rijn, de Limes. Dat was de toenmalige grens van het Romeinse Rijk. Wat opvalt in de vondsten en geschriften, is dat er in de forten en dorpen mensen uit allerlei delen van het rijk woonden. Zij brachten hun eigen gewoonten mee uit Duistland, Spanje, Roemenie tot het Midden Oosten. Kennelijk accepteerde men elkaar en zodoende hield de vrede eeuwenlang stand langs deze grens.

Denk ook aan de Gouden Eeuw in Nederland. In steden als Leiden of Amsterdam verviervoudigde het aantal inwoners in die tijd. Mensen uit heel Europa kwamen er om handel te drijven of te werken. Mensen uit het gebied rond de Oostzee, Franse Hugenoten, ambachtslieden uit Duistland en Bohemen en Portugese Joden. Er was zelfs al een gemeenschap van Afrikanen in Amsterdam. Werd de grote instroom van Hugenoten in Leiden vierhonderd jaar geleden nog met argusogen bekeken, nu zegt men: "he, een echte Leienaar", als je Galjaard heet of La Brujere.

Handel, en daarmee globalisering en culturele uitwisseling, is dus van alle tijden. Het vreedzaam met elkaar omgaan van allerlei culturen zie je in de bloeitijd van beschavingen. Dat ging en gaat weliswaar gepaard met verschillen in macht, zelfs slavernij. Maar waar machthebbers de samenleving al te zeer verstoorden door mensen met andere ideeën en religies al te zeer te onderdrukken en te verdrijven, luidde dat op den duur vaak hun einde in. Ook als we zelf verschillen in uiterlijk, leefwijze en ideeën niet meer zien als iets gewoons of een verrijking, maar meer als een bedreiging, dan kan het fout gaan. Ik zie dat nu ook gebeuren in onze maatschappij. Dat maakt me een beetje bang.

Men spreekt tegenwoordig veel over de multiculturele samenleving. Maar dat is geen politieke keuze. Je kan er absoluut niet voor of tegen zijn. Het is een product van een lange geschiedenis. En die gaat gewoon door. Die variatie aan gewoonten, ideeën, geuren en kleuren veranderen voortdurend. Er gaan mensen weg en er komen er bij, meestal om hier te werken. Alles verandert en mengt.....Al is het alleen maar omdat jongens en meisjes van verschillende afkomst verliefd worden op elkaar. Ik weet er alles van. Kijk maar naar die man daar.....Mensen verschillen dus. Die verschillen zijn historisch gezien logisch, maatschappelijk noodzakelijken bovenal mooi. Denk alleen al aan muziek en eten.

Snack

Dan de snack. Ik wil jullie een typisch gerecht laten proeven uit de Surinaamse keuken. Pom. Pom is een merkwaardig gerecht dat nergens mee te vergelijken is. Het is zoet, zuur en zout tegelijkertijd.

Wat ook bijzonder is dat er geen vastomlijnd recept van Pom bestaat. Iedereen doet het op zijn manier. Pom is echt een “ding” in de Surinaamse gemeenschap. Je leert het van je moeder of tante. Je veradert er soms zelf wat aan. Ieders pom smaakt dus anders. Maar... het betekent niet dat je zomaar wat kan aanrommelen. O nee !!!!

Niets doet je reputatie meer afbreuk, als na afloop van je feestje het gerucht rondgaat dat je pom niet eten was. Het eerste wat mijn man en ik vaak tegen elkaar zeggen, eenmaal in de auto, na afloop van zo'n feestje: “Hoe vond jij de pom ?”

Pom is de heilige graal van de Creools-Surinaamse keuken. Verschillen mogen er zijn.... en worden ook gewaardeerd door de kenners, zolang de balans tussen zoet, zuur en zout maar goed is. En zolang – net als in de samenleving – liefde aan de basis staat.

Muziekfragment

Mijn muziekfragment is van Michael Jackson, “No matter if you're black or White”. De titel zegt al genoeg. Je moet eigenlijk de clip zien. Daarin zie je hoe Michael Jackson de hele wereld over reist, en danst en zingt met mensen van allerlei culturen.

Een kernzin uit het lied is voor mij: “I'm not going to spend my life being a color”. Het gaat erom dat wat mij onderscheidt van anderen in uiterlijk, geloof of wat dan ook, niet het belangrijkste is. Ik ben meer dan dat. Ik ben in de eerste plaats een mens en niet alleen een zwarte vrouw (waar ik trouwens trots op ben). De overeenkomsten tussen mij en jou, ...en tussen alle mensen... zijn vele groter dan de verschillen. Dat is mijn uitgangspunt, mijn kracht en mijn streven naar een meer harmonieuze maar tegelijkertijd veelkleurige samenleving.